

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.02.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **Със скромнен ръст от 1,6% икономиката ни не оправда прогнозите за 2011 г.**

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/195597-%D0%A1%D1%8A%D1%81+%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82+%D0%BE%D1%82+1%2C6%25+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B8+%D0%BD%D0%B5+%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0+2011+%D0%B3.>

Икономиката на България не успя да оправдае прогнозите на правителството и приключи годината с растеж от 1,6 на сто на БВП, показват експресните оценки на НСИ. Данните са драстично по-ниски както от първоначално заложените в бюджета за миналата година 3,6 на сто растеж, така и от ревизираните оценки в края на годината от 2,8 на сто ръст на БВП. Статистиката отчита по-малки стойности дори и от прогнозите на икономисти и експерти. Припомняме, че в последната си прогноза ЕК занижи очакванията си до 2,2 на сто ръст на икономиката ни за миналата година. МВФ през декември обяви, че очаква 1,9% увеличение на БВП, такава бе и оценката на Световната банка.

Според данните на НСИ през миналата година сме произвели стоки и услуги за общо 76,17 млрд. лв., като само за четвъртото тримесечие размерът на БВП е 20,45 млрд. лв. През октомври-декември икономиката ни е отбелязала 1,5% растеж спрямо същото тримесечие на 2010 г. при 3,3% в началото на годината, 2 на сто през второто и 1,6 на сто през третото. Основен принос за регистрирания ръст отново има износът, който се увеличава с 10 на сто. Крайното потребление отчита ръст от 1,4%, а вносът се увеличава с 3,4%. Окончателните данни трябва да излязат в началото на март, уточняват от НСИ.

Въпреки скромните цифри от годишен икономически растеж от 1,5% в края на годината България е в челната седмица на държавите с най-голям ръст на БВП, показват предварителните данни на Евростат. Според европейската статистическа служба освен най-бързоразвиващите се балтийски страни, по-висок резултат отчитат още Румъния, Германия и Словакия. През четвъртото тримесечие на 2011 г. икономиката на Гърция се е свила най-много - със 7 на сто на годишна база. Свиването се оказа по-голямо от предварително очакваните 5%, но то е свързано с мерките за бюджетни съкращения, които бяха въведени след септември. Португалия също регистрира спад от 2,7% на БВП, а Холандия - 0,7%. По 0,5% регистрираха Италия и Кипър, а Испания отчете ръст от 0,5%, но страната беше обвинена, че манипулира икономическите си данни. Статистиката отчита, че голяма част от тези държави са навлезли в рецесия в края на декември. Според данните държавите с две поредни тримесечия на спад са Италия, Португалия, Чехия, Белгия и Холандия. България обаче е и сред най-добре развиващите се на тримесечна база, като през последната година ръстът спрямо предходните три месеца е между 0,3 и 0,5 на сто, което спрямо останалите държави от ЕС може да се нарече стабилно. Икономиката на ЕС в края на миналата година е нараснала с 0,9 на сто спрямо октомври-декември 2010 г.

Горивата надуха инфлацията през януари

Поскъпването на горивата и транспортът вдигнаха инфлацията през януари, сочат данни на НСИ. През първия месец на годината потребителските цени са скочили общо с 0,2 на сто спрямо декември и с 2,3% спрямо година по-рано. Само за месец бензинът А95Н е скочил с 5,2 на сто, дизеловото гориво с 4,6%, а транспортните разходи с 2,7 на сто. Поскъпване с над процент има и при централното газоснабдяване, течните горива за битови нужди, услугите по настаняване и други. Средно храните и напитките през януари поскъпват с 0,3%, цените на алкохола и цигарите остават без промяна, обувките поевтиняват с 2 на сто. Режийните разноски също остават непроменени, с под процент нарастват и цените на обзавеждането и домашните потреби, съобщителните услуги, здравеопазването, в хотелите и ресторантите.

✓ **Привлякохме над 1 млрд. евро инвестиции през 2011 година**

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/195579-%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BB%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%85%D0%BC%D0%B5+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+1+%D0%BC%D0%BB%D1%80%D0%B4.+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE+%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7+2011+%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0>

През 2011 г. страната ни е успяла да привлече над 1,064 млрд. евро преки чуждестранни инвестиции, което се равнява на 2,7% от БВП. Това е със 714 млн. лв. по-малко от средствата, влезли в родната икономика през 2010 г. - общо 1,778 млрд. евро (4,9% от БВП). Това показаха данни на БНБ, публикувани вчера. Въпреки че цифрата е далеч под реализираните рекордни нива през 2007-2008 г., тя покрива прогнозата на правителството, заложена в бюджета. Привлеченият дялов капитал за миналата година е 1,091 млрд. евро, което е с 516,2 млн. евро по-малко от 2010 г. Постъпленията от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти за периода обаче са 246,1 млн. евро при 225,1 млн. евро за януари - декември 2010 г. Реинвестираната печалба се оценява на 82,5 млн. евро, при 96,2 млн. евро за същия период на 2010 г. Най-много капитали у нас са влезли в последното тримесечие на 2011 г. - общо 532,1 млн. евро, а най-малко - през януари - март, когато заради изплащане на междуфирмени задължения и кредити към дружества-майки сметката е на минус 87,3 млн. лв.

По държави най-големите преки инвестиции в страната за миналата година са дошли от Австрия (553,3 млн. евро), Холандия (331,2 млн. евро) и Русия (179,4 млн. евро). Най-големите нетни отрицателни потоци за периода са към Германия (-101,6 млн. евро), Унгария (-196,2 млн. евро) и Великобритания (-217,9 млн. евро), които се дължат основно на плащания по вътрешнофирмени кредити в съответствие с погасителните планове на предприятията. Според цифрите на БНБ по отрасли най-много чужди капитали са влезли в сектора транспорт, складиране и съобщения (446,3 млн. евро), както и във финансовото посредничество (261,6 млн. евро). От друга страна, най-големите нетни плащания за отчетния период са регистрирани в отрасъл преработваща промишленост (92 млн. евро). По предварителни данни преките инвестиции в чужбина за миналата година се увеличават

със 125 млн. евро, при увеличение от 193,4 млн. евро за 2010 г.

От централната банка обаче уточняват, че предварителните данни за 2010 г. и 2011 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ, и годишните данни на НСИ.

За миналата година текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1,232,5 млн. евро (3,1% от БВП) при дефицит от 184,9 млн. евро (0,5% от БВП) за януари – декември 2010 г. Текущата сметка свети на зелено със 743,7 млн. евро (1,9% от БВП), при дефицит от 475,6 млн. евро (1,3% от БВП) година по-рано. Това се случва за първи път от 1998 г. насам. Основен фактор за увеличението е по-ниският търговски дефицит (с 918,8 млн. евро). Вносът изпреварва износа само с 1,844 млрд. евро при 2,763 млрд. евро (7,7% от БВП) за януари – декември 2010 г. Общо експортът ни за година расте в 29,1% до общо 20,097 млрд. евро, а вносът се ускорява с 19,7% до 21,94 млрд. евро. Салдото по услугите се подобрява с 384 млн. евро до 2,4 млрд. евро. А брутният външен дълг на страната намалява с 1,08 млрд. евро до 35,5 млрд. евро, става ясно от статистиката на БНБ.

✓ Моника Панайотова, депутат от ГЕРБ, председател на комисията по европейски въпроси и контрол над еврофондовете: Успехът ни в ЕС изисква повече държавнически подход от всички партии

http://www.klassa.bg/news/Read/article/195577_%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D0%9F%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%2C+%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D1%83%D1%82%D0%B0%D1%82+%D0%BE%D1%82+%D0%93%D0%95%D0%A0%D0%91%2C+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB+%D0%BD%D0%B0+%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0+%D0%BF%D0%BE+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8+%D0%B2%D1%8A%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%B8+%D0%B8+%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B5%3A++D0%A3%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%85%D1%8A%D1%82+%D0%BD%D0%B8+%D0%B2+%D0%95%D0%A1+%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B2%D0%B0+%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%87%D0%B5+%D0%B4%D1%8A%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8+%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%85%D0%BE%D0%B4+%D0%BE%D1%82+%D0%B2%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B8

- Г-це Панайотова, комисията по европейски въпроси обсъди годишната работна програма на Народното събрание по въпросите на Европейския съюз. Каква е технологията за изработването ѝ?

- Позволете да отбележа, че новост е дори начинът, по който се формира тази работна програма. Променихме технологията така, че в нея да могат да влизат т. нар. нови досиета, т.е. законопроектите на Европейската комисия, които тепърва ще бъдат разглеждани. Целта е да се възползваме от правата си, включително от правото да кажем „не“ в случаите, когато намираме, че даден проект противоречи на националните интереси или че е възможно да бъде решен в рамките на законодателствата на страните членки и не е нужно да става част от общоевропейското законодателство. За да сме максимално информирани като комисия, първо каним посланиците от председателската тройка. Това са държавите, които са председателствали ЕС в предходния период, в момента или предстои да поемат председателството. После каним в комисията представители на правителството, за да научим техните приоритети. Последен изслушваме представител на Европейската комисия – тази година това беше нейният зам.-председател Марош Шевчович. Естествено, своите предложения дават и другите парламентарни комисии, след което се прави и програмата, която после се гласува в пленарна зала.

- Какви са акцентите в тазгодишната програма по европейските въпроси?

- Програмата стъпва върху т. нар. приоритетни шапки, произтичащи от приоритетите на Европейската комисия. За 2012 г. те са четири: изграждане на стабилна и отговорна Европа, изграждане на съюз на устойчив растеж и солидарност, осигуряване на ефективен глас на Европейския съюз на световната сцена и последният е разумно регулиране и ефективно изпълнение, касаещ актовете на ЕК.

Основният акцент в програмата на Народното събрание е свързан с излизането от кризата и актовете, необходими за тази цел. На следващо място е противодействието на младежката безработица и стимулиращи мерки за създаване на заетост за младите хора; на трето – нарастване на ролята на ЕС в глобален мащаб.

- На страницата ви във Фейсбук пише, че и в политиката, както и в живота трябва да се желаят постижими цели. Кажете кои са постижимите цели в еврочленството на България в най-близко бъдеще, например до края на 2014 г.?

- Преди около седмица бе приет годишният доклад на нашата комисия, който отразява напредъка по усвояването на евросредствата и какво още трябва да се направи към максимално постижимото. За 2011 г. имаме 20 процента усвояване на евросредствата и около 70 процента – договорени. Налице е двукратен ръст в усвояването на средствата спрямо 2010 г. и този темп е устойчив. Освен това към настоящия момент няма опасност от загуба на евросредства. До средата на годината трябва да бъдат договорени още, и то в максимален обем, за да могат да бъдат усвоени до края на

2013 г.

- Нека го кажем по простиък начин – какво ще усетят българските граждани от напредъка в усвояването на евросредства?

- Най-голям напредък има по Оперативна програма „Транспорт“. При нея има трикратен ръст по отношение на договарянето и четирикратен – при усвояването на средствата. Това са продължаващият по график строеж на магистрала „Тракия“, работата по магистралите „Струма“ и „Марица“, рехабилитацията на пътища. Сред нещата, които хората ще усетят, е и разширението на софийското метро, неговите два нови лъча.

Успешен модел на програма е и „Регионално развитие“, където много нагледно се вижда как с европейски средства могат да се реализират реформи. Добри резултати има и при Оперативна програма „Човешки ресурси“, с чиято помощ наблюдаваме нарастване на често критикувания в миналото административен капацитет. Добри думи заслужават и Програмата за развитие на селските райони, „Джесика“ и програмата за енергийна ефективност.

Това е важно и за следващия програмен период 2014-2020 г. - да се очертаят приоритетите, както и да се заложат нужните средства за съфинансиране. Занапред акцентът ще е върху прилагането на кохезионната политика на ЕС, за да се види реалният ефект от усвояването на евросредствата.

- Преди време казахте за „Класа“, че за следващия програмен период 2014-2020 г. не би било зле да има една обща рамка, да я наречем закон за евросредствата. Има ли развитие тази идея?

- Да, все още смятам, че е нужна единна рамка, тъй като вече има много постановления на Министерския съвет, други нормативни документи и хората, от една страна, свикват с това, но продължават да са затруднени.

В този смисъл закон за еврофондовете наистина се предвижда и той ще бъде подготвен и внесен от Министерския съвет. Преди това обаче трябва да се вземе решение каква ще е управленската структура за европейските фондове през следващия програмен период, за да може законът да отразява именно конкретната структура и организация. На този етап с това се занимава екипът на министъра по евросредствата Томислав Дончев. Може би ще се върви към създаването на централизирана агенция. Комисията по европейските фондове анализира както плюсовете, така и рисковете на подобен подход и запозна министър Дончев със заключенията си. Важно е да се знае, че успоредно с работата по този законопроект трябва да върви и работата по големите проекти, най-вече тези, които са свързани с инфраструктурата – енергийна и транспортна. Това е необходимо, за да може тяхната реализация да започне още със стартирането на следващия програмен период.

- Ще ви върна към една новина от последните дни – Европейската комисия постави България в списъка на държавите от ЕС с рискови дисбаланси в икономиката. Нима вече не сме отличници или комисията работи със стари данни?

- Като че ли основната част от критиките, отправени към България, са на базата на данните от 2006-2008 г. Самата процедура на Европейската комисия, за която говорим, е нова – става дума за предварителна координация на макроикономическите показатели и на проектобюджетите на страните членки. От друга страна, един от упреците към България е за ръста на заплатите, но не може да не се отчита позицията, от която стартира страната ни. В този смисъл понякога не е достатъчно да се гледат само статистическите данни, а трябва да се отчитат и обстоятелствата, тенденциите – въобще процесите в дълбочина. Защото, когато става дума за финансова дисциплина, за нисък бюджетен дефицит – да, ние сме сред отличниците в Европейския съюз и това не може да бъде отречено или подценено.

- В публичното пространство битува впечатлението, че в неотдавнашния междинен доклад на Европейската комисия България е критикувана, а Румъния – хвалена? Така ли е, толкова черно-бели ли са оценките?

- Не бих казала, че има толкова голяма разлика в оценките за София и Букурещ. По-скоро има разлика в политическия прочит на този доклад в България и Румъния. У нас парламентарните групи от опозицията акцентираха в оценките си за този доклад най-вече върху препоръките, които на свой ред интерпретираха с остро критичен тон.

Мисля, че когато се четат и коментират тези доклади на комисията, това трябва да се прави с държавнически подход, както и да се дава сметка, че това са оценки не за правителството, а за България и нейните институции. Редно е да се отчита и защо България бе приета в Европейския съюз с налагането на този механизъм за сътрудничество и контрол, чия е отговорността. Освен това трябва да се гледа и напред – предстоящият юлски доклад ще направи цялостна оценка на мониторинговия механизъм за 5 години назад и България трябва да акцентира наистина върху постигнатото, защото напредък има. Затова казвам, че е нужен държавнически подход, както и много активна работа от страна на българската дипломация в страните - членки на ЕС.

- Има ли неща, които Народното събрание трябва да свърши като „домашна работа“ до излизането на окончателния доклад на Европейската комисия?

- Има. Това, на първо място, е приемането на закона за конфискация на имуществото, придобито по незаконен начин. Знаете, че в седмичната програма на парламента е предвидено разглеждането на два такива проекта – на ГЕРБ и на депутата от ДПС Христо Бисеров. При тяхното дебатиране ще се види наистина политическата воля за движение напред. Нашите европейски партньори очакваха приемането на такъв закон още през миналата година.

Друга важна задача на парламента е промяната на правилата за номиниране и избор на членовете на Висшия съдебен съвет – нещо, за което неотдавна говори и министърът на правосъдието Диана Ковачева. Държавнически подход е необходим и при предложенията на отделните групи за тези 11 членове на ВСС, които представляват парламентарна квота. Това е важно.

Вярвам, че в Брюксел ще отчетат и направеното през миналата и началото на тази година: промените в Закона за съдебната власт, успешният старт на специализираните съд и прокуратура; промените в Наказателния кодекс, в Закона за обществените поръчки.

Виждате, че законодателят в лицето на Народното събрание има своя принос през миналата година и какво да свърши още през тази, за да можем да разчитаме на благоприятен доклад и отпадане на процедурата за сътрудничество и контрол в правосъдието и вътрешния ред.

- Мислите ли, че Холандия ще прояви добра политическа воля – тъй като технически България е изпълнила всички критерии, и ще можем през тази година да се поздравим и с присъединяването ни към Шенгенското споразумение?

- Много е важно да не обвързваме доклада на Европейската комисия по отношение на механизма за сътрудничество и контрол с присъединяването ни към Шенген. Забавянето на присъединяването ни към Шенген създава нездравословна среда в Европейския съюз, създава предпоставки за прецеденти и двойни стандарти и ако днес касае България и Румъния, то утре – по друга тема, може да засегне всяка друга страна членка.

Договорите затова са това, което са – за да имат своя задължителен характер, за да бъдат спазвани във вида, в който са приети от всички страни. В този смисъл формулирането на допълнителни критерии и изисквания от страна на Холандия за присъединяването на България и Румъния към Шенген е абсолютно неприемливо. Зависими сме наистина от политическото решение на Холандия, но както многократно е казвано, това произтича от вътрешнополитически причини, свързани с коалиционния характер на правителството в Хага и това, че партията балансър е откровено националистическа.

Неслучайно и Европейската комисия излезе със становище, че България и Румъния са покрили необходимите критерии за Шенген, и Европейският парламент гласува две резолюции в този дух, и президентът на ЕС Ромпуй се изказа в наша подкрепа. Големият дебат е дали да се стимулират правителства и държави, които искат повече евроинтеграция – като България и Холандия, или ще се даде поле за изява на ксенофобски настроени правителства.

Нека се надяваме на скорошно и добро решение.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Икономиката включи на по-ниска предавка

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-02-16&article=399813>

Икономиката превключи на по-ниска предавка и забави движението си, подобно на шофьорите, които карат в преспите. БВП нараства с 1,6% през 2011 г. и възлиза на 76,17 млрд. лв., сочат експресните оценки на Националния статистически институт. Това е по-малко от прогнозите на Министерството на финансите от есента на 2011 г., когато се очакваше ръстът на БВП да бъде 2,8%. Само за четвъртото тримесечие на 2011 г. ръстът на БВП е с 1,5% спрямо същия период на предходната година. Така през всяко следващо тримесечие ръстът на икономиката се забавя. През първото тримесечие на 2011 г. ръстът на БВП беше с 3,3%, а през следващите се забавя съответно до 2%, 1,6% и 1,5%. Подобно е положението и в повечето страни от ЕС. По-добри резултати от нашите за четвъртото тримесечие са обявили само шест страни. Най-добре се представят Латвия с 5,3% ръст на БВП, Литва (4,5%), Естония (4%) и Словакия (3,3%). Ръст като нашия обявяват Унгария и Австрия. Най-зле е Гърция със спад от 7%.

Общо в ЕС през четвъртото тримесечие се отчита спад на БВП с 0,3% спрямо предходното, което подхранва опасенията, че Европа се запътва към рецесия. А Италия вече отчита две поредни тримесечия на спад и официално е в рецесия. Ръстът на БВП у нас през четвъртото тримесечие спрямо същия период на предходната година се дължи на аграрния сектор, който нараства с 5%. Но ръстът на индустрията се забавя до 0,4% на годишна база. При положение че през първото тримесечие на миналата година индустрията имаше ръст от 8,9%, през второто 6,5%, а през третото 2,2%. Услугите, които осигуряват близо 55% от БВП на страната, отчитат сериозен спад от 6,1% през последното тримесечие на миналата година. Основният двигател на икономиката остава износът, който се увеличава с 10%. Крайното потребление отчита ръст от 1,4% на годишна база, а инвестициите дори падат с 6,5% спрямо последното тримесечие на предходната година.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Синхронно потапяне

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/02/15/1767455_sinhronno_potapiane/

Българската икономика, подобно на вече придобилото гражданственост клише за Европа, също се разделя на две скорости и това забавя растежа ѝ до 1.6% през 2011 г. Обявените вчера данни на Националния статистически институт потвърдиха тенденцията за разделение между проспериращите експортноориентирани (основно индустриални) отрасли и стагниращите бизнеси, произвеждащи за местния пазар. Европейската статистическа служба (ЕВРОСТАТ) пък обяви 1.5% годишен растеж за еврозоната и 1.6% за целия Европейски съюз. Това означава, че България се движи със същите темпове, както по-големите членки, и ако в структурата на икономиката ни не настъпи промяна, за догонване трудно може да става дума.

Такава промяна може да дойде само по линия на външния сектор - под формата на инвестиции или банково кредитиране. Ако се съди обаче по също вчера публикуваните данни на БНБ за платежния баланс към края на 2011 г. това не е много вероятно - преките чуждестранни инвестиции в България намаляват с 40% до 1.06 млрд. евро, а частният сектор (основно банките) продължава да връща задълженията (основно към централите) трупани преди кризата, вместо да инвестира в нови производства и работни места.

За тази година пък анализаторите се разделиха на два сценария. Първият е за растеж между 1 и 2%, при който отново едни бизнеси ще печелят, а другите ще оцеляват, без доходите и потреблението да се съживят. Вторият песимистичен вариант е България отново да изпадне в рецесия.

Вносно забавяне

Забавянето на икономиката се дължи на външни фактори като свитото потребление и индустриално производство в Западна Европа. Две-трети от българския износ са за ЕС, като немалка част са на поддоставчици за машиностроителни

компании там.

Разбивка по сектори показва годишно увеличение на продукцията в земеделието с 5%, 0.4% в индустрията а при услугите има свиване с 6.1%.

В номинална стойност брутния продукт е 76.170 млрд. лв., което съвпада с правителствените прогнози, но фактът, че реалният растеж е по-малък означава, че инфлацията раздува размера на БВП повече, отколкото действително е създала икономиката.

Данните на НСИ

са експресни и в някои области са правени приблизителни оценки, защото няма пълни данни за обобщаване. За това след около месец, когато излязат предварителните данни е възможно да има корекция, която в повечето случаи досега е била в посока нагоре. Въпреки това обаче реалното развитие на икономиката за трета поредна година се оказва под официалните прогнози на правителството, като в последния си официален документ (доклада към бюджет 2012) финансовото министерство прогнозира 2.8% растеж за миналата година.

Сигнали, че в икономиката настъпва забавяне се появиха още в данните за БВП през лятото, като края на годината затвърждава тази тенденция. Само през четвъртото тримесечие растежът е 0.4% спрямо предходното и 1.5% спрямо същия период на 2010 година. Положителен сигнал е, че НСИ отчита съживяване на потреблението с ръст от 0.4% спрямо юли-септември, а на годишна база растежът е 1.4%. Данните за инвестициите обаче са противоречиви, като през четвъртото тримесечие на миналата година те спадат с 6.5% на годишна база, а сравнени с данните за третото тримесечие отчитат ръст от 4%.

На двата полюса

"Данните за БВП сочат за наличието на значителна инерция в икономиката в последните три месеца на миналата година. По-силния от очакваното ръст на БВП през четвъртото тримесечие на 2011 година се дължи най-вече на износа. Това сочи, че експортно ориентираната част от икономиката продължава да е конкурентноспособна. При това нарастващ положителен принос за износа има не само сектор производство, но и сектора на услугите, където аутсорсинга на услуги по управление на човешки ресурси, счетоводни услуги и най-вече ИТ (които макар и да представляват сравнително малка част от икономиката към момента) компенсират продължаващите загуби на работни места в индустрията", каза Кристофор Павлов, главен икономист на Уникредит Булбанк.

През последното тримесечие на 2011 година най-силно нарастват обемите в износа на електроенергия, фармацевтични продукти и метали. Електроенергията изнасяме за съседите си, а фармацевтичните ни продукти отиват най-вече в Русия и бившите и сателити.

Също така нарастваща част от износа на метали е насочен към неевропейските пазари. Това обяснява как е възможно българския износ да продължава да расте в условията на забавяне на икономиките на ЕС и евро зоната, които отчитат спад от 0.3% на тримесечна база през последното тримесечие на изминалата година", обясни още Павлов като потвърди направената по-рано прогноза на институцията му, през тази година БВП да нарасне с 1.5%.

Противоположно мнение

застъпи Петър Чобанов от Институт за нов икономически напредък, който прогнозира свиване на брутния вътрешен продукт с 3% и дори неизпълнение на бюджетните приходи, което да наложи актуализация на бюджета. Експертът смята, че инвестициите очаквано са се оказали отрицателни, а потреблението се съживява по-слабо от очакваното - главно заради несигурността сред домакинствата.

"Очаквам всички компоненти на БВП да отбележат спад. Пазарът на труда ще продължи да се влошава, безработицата ще нараства и реалният разполагаем доход на домакинствата ще намалява, което ще се отрази негативно на потреблението. Ще продължи спадът в инвестициите и декапитализацията на икономиката. Ако не се вземат мерки по отношение на разходите, а те се изпълнят в предвидения по бюджет размер, това ще доведе до голямо разрастване на дефицита и той ще надхвърли 3%.

Евентуалните икономии пък отново ще са за сметка на инвестициите, което ще влоши допълнително перспективите за растеж", обяви той.

Допитване до бизнеса (виж карето) пък показва разделение на мениджърите по браншове, като оптимистични са прогнозите на фирмите, работещи за международните пазари, а тези, търгуващи в рамките на България очакват преразпределение на дяловете им. В земеделието пък тепърва ще се установяват щетите от студената зима и още не смеят да прогнозират каква ще е годината.

✓ Европа върви към нова рецесия

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2012/02/15/1767402_evropa_vurvi_kum_nova_recesiia/

Европейската икономика вече е на ръба на рецесията, тласкана от страните от периферията. Негативните ефекти от дълговата криза и несигурността обаче се пренасят и в центъра - освен Гърция и Португалия в техническа рецесия вече са и Италия, Белгия, Холандия и Чехия. Това означава, че две поредни тримесечия е имало икономически спад. Броят на пострадали държави може и да е по-голям, тъй като някои (Ирландия и Словения) от тях не са публикували данни. Има и такива, които след ръст през годината в последните й три месеца излизат на минус - Естония, Великобритания, Австрия. Тук е и Германия, чиято икономика обаче се свива по-малко от очакваното. Данните вече започват да объркват някои анализатори в прогнозите им, други са на мнение, че през втората половина на годината ще дойде и растежът. Така през последното тримесечие на 2011 г. икономиките на Европейския съюз и на еврозоната са се свили с по 0.3% спрямо предходното тримесечие, показват последните данни на Евростат. Данните за четвъртото тримесечие на 2011 г. показват влошаване в сравнение с периода юли - септември, когато в ЕС и еврозоната бе отчетен икономически ръст от съответно 0.3% и 0.1%. На годишна база в последните три месеца на миналата година БВП на ЕС е нараснал с 0.9% а на еврозоната с 0.7%. За цялата 2011 г. БВП в еврозоната отчита ръст от 1.5%, а в целия ЕС - 1.6%. За сравнение - САЩ

отчитат 0.7% ръст през четвъртото тримесечие, а БВП на Япония е спаднал с 0.6%.

На няколко скорости

Според статистиката германската икономика се е свила леко, а френската отбелязва анемичен ръст. Същевременно страни като Италия, Португалия, и Белгия показват спад за второ поредно тримесечие, поради което технически вече са в рецесия. От данните може да се предположи, че еврозоната вероятно ще изпадне в лека рецесия, дължаща се най-вече силно задлъжнелите държави. "Въпреки положителните данни от скорошни проучвания и доброто представяне на Германия, ние като цяло се съмняваме, че еврозоната ще избегне по-нататъшно свиване през първото тримесечие. Очакваме регионът постепенно да се върне към растеж през втората половина на годината" коментира Хауърд Арчър, главен икономист в IHS Global Insight, цитиран от Bloomberg. Други икономисти са по-скоро объркани какво да очакват предвид разнопосочните сигнали. "Виждаме много големи регионални различия и данните реално не ни помагат да разберем накъде отива икономиката. Основните показатели ни карат да мислим, че регионът ще остане в рецесия, но проучванията сочат в обратната посока", отбелязва пред Reuters Грег Фюжеси старши икономист от JP Morgan.

По-добре от очакваното

Брутният вътрешен продукт на Германия се е свил с 0.2% през четвъртото спрямо третото тримесечие на миналата година, което все пак е по-добре от средните прогнози за 0.3% спад. В периода юли - септември германската икономика нарасна с 0.6%, а за цялата 2011 г. ръстът остава 3%. Високият ръст на бизнес доверието в Германия, измервано от института ZEW, обаче води до оптимизъм сред повечето анализатори, които предполагат, че след период на забавяне от средата на годината най-голямата икономика в Европа отново ще набере скорост. "Първото свиване на икономиката след края на предишната рецесия бе по-слабо от очакваното, което потвърждава, че рецесията няма да се повтори", заявява Карстен Брежески, старши икономист в ING.

В последните месеци на миналата година френската икономика се е представила по-добре от очакваното и е нараснала с 0.2% спрямо третото тримесечие благодарение на ръста в корпоративните инвестиции и стабилното вътрешно потребление. Повечето анализатори очакваха данните да покажат свиване от 0.1%. С последните данни годишният ръст достига 1.7% в съответствие с очакванията на правителството. "Всеки от трите основни компонента на икономиката – външната търговия, вътрешното потребление и инвестициите – имаха положителен принос за икономиката през последното тримесечие на 2011 г. Затова повишаваме прогнозата си за растежа тази година до 0.5%", заяви френският финансов министър Франсоа Бароен.

Рецесия в периферията

Макар като цяло еврозоната да има шанс да избегне рецесията или тя да е лека, за силно задлъжнелите членки все още няма светлина в тунела. Италия вече официално е в рецесия, след като икономиката ѝ се е свила с 0.7% през последното тримесечие. През третото тримесечие спада на БВП бе 0.2% на тримесечна база. БВП на Португалия е спаднал с 1.3% през четвъртото тримесечие спрямо третото, в Белгия спадът е 0.2%, а в Холандия – 0.7%. На дъното безспорно е Гърция, чиято икономика се е свила със зашеметяващите 7% през последното тримесечие на 2011 г. спрямо същия период на 2010 г. През третото тримесечие спадът бе с 5% на годишна база. Тези данни пораждат нови съмнения, че Атина ще успее да изпълни изискванията по споразумението си с кредиторите.

[Вестник Труд](#)

✓ Пенсионната реформа удари само частника

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1233165>

Държавата забрани на частния бизнес да пенсионира служителите си, събрали стаж и възраст, но "забрави" да въведе тази реформа за чиновниците, алармираха експерти по човешки ресурси пред "Труд".

От няколко дни са в сила поправки в Кодекса на труда, според които работодателят няма да има право да освобождава по свое усмотрение хората, навършили пенсионна възраст. Това ще става само ако те пожелаят. Мярката била в унисон с европейската концепция за активно стареене - човек сам трябвало да прецени до каква възраст е трудоспособен.

В Закона за държавния служител обаче продължава да стои текстът, че работодателят освобождава чиновника с предизвестие, когато придобие възраст и стаж за оттегляне в заслужена почивка.

Така излиза, че частният бизнес ще трябва да държи възрастните си служители, докогато на тях самите им харесва. А държавната администрация запазва правото да се освобождава от застаряващите чиновници.

Единственото изключение в Кодекса на труда са професорите и докторите на науките, които ще бъдат пенсиониран на 65 години. Това пък предизвика вълна от възмущения в университетите, тъй като много преподаватели се смятат за работоспособни до дълбока старост.

При приемането на кодекса ГЕРБ не зачете отрицателните становища по този текст на БСП, Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), Българската стопанска камара (БСК) и Българската търговско-промишлена палата (БТПП).

"Ще приемем промени в Закона за държавния служител, за да уеднаквим режима", обеща днес пред "Труд" Светлана Ангелова (ГЕРБ), зам.-шефка на парламентарната социална комисия. Управляващите щели да помислят и за премахване на ограничението за учените, което ги дискриминира спрямо останалите работници.

✓ Кражбата на века - Сребърният фонд

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1233021>

С ДРАГОМИР СТОЙНЕВ, председател на социалната комисия в парламента, разговаря КРАСИНА КРЪСТЕВА:

- Г-н Стойнев, във вчерашното си интервю пред "Труд" лидерът на парламентарната група на ГЕРБ Красимир Велчев заяви по ваш адрес: "Драгомир Стойнев, председател на социалната комисия, взел да дава акъл за

задълженията и правата на работодателите, на работниците. Той нито е бил някога работник, нито е бил работодател. Но дава мнения за Кодекса на труда. Е, смешно е.” Смешно ли е?

- Ако управляващите бяха се вслушали в моите предложения, засягащи Кодекса на труда и Кодекса за социално осигуряване, Конституционният съд нямаше да ги обяви за противоконституционни и нямаше да ги върне за ново разглеждане в парламента. Аз се гордея с обучението и професионалния опит, който имам досега. Но ако управляващите продължават със своята неадекватна антикризисна политика спрямо българските граждани, стотици хиляди млади хора няма да имат трудов стаж.

- Като председател на парламентарната комисия по социална политика подкрепяте ли средствата от Сребърния фонд да се инвестират във вътрешен дълг, емитиран от държавата?

- Това е кражбата на века!

- Защо?

- Г-н Симеон Дянков за мен е един страхливец! Ако му трябват средства, за да изплати падежа на дълга през следващата година, нека да излезе на международните пазари и да потърси там финансиране. Ние ще подкрепим такава негова стъпка. Но парите от Сребърния фонд са предназначени за финансиране на пенсионната система. Те изцяло покриват дефицита в НОИ. Тези пари трябва да се харчат след 10 години. Те се натрупват от приходите от концесии, от излишъка и от приватизацията. Правителството прави всякакви хитрини парите от приватизацията да не влязат в Сребърния фонд. Парите в този фонд не могат да се умножат чрез печалба и да се рискува с тях. Опасно е тези пари да бъдат взети от Сребърния фонд, това е част фискалния резерв. Намалването на фискалния резерв ще има негативни последици за България.

- Какви? Ще застраши валутния борд?

- Ще бъде заплаха и за борда, тъй като средствата намаляват.

- Парите от Сребърния фонд стоят на депозит в БНБ и полека-лека се обезценяват. Не трябва ли да се “играе” с тях по-активно?

- По-голямата печалба е свързана с по-голям риск. Световните финансови пазари са нестабилни - ако днес нещо ви изглежда атрактивно, утре може да донесе големи загуби. Не можем да си позволим с парите на българите да се предприемат големи рискове! Ако искаме да се увеличава Сребърният фонд, нека всички пари от приватизацията да влязат вътре. Защо г-н Дянков се страхува да излезе на международните пазари?! Защото ще се спуска балонът, който той надува - че България е финансово стабилна страна, атрактивна за чуждестранните инвеститори. Съмнявам се, че някой отвън ще прояви интерес към българските облигации. Или пък ще получим много висока лихва, което означава само едно - недоверие към българската финансова система. Неслучайно има такъв голям отлив на чуждестранни инвеститори от България. Ние нямаме никаква конкретна икономическа политика, нямаме приоритети, а законите всеки ден се променят. Откакто ГЕРБ са на власт, Кодексът на труда е променен 14 пъти, а Кодексът за социално осигуряване - 20 пъти! Кой чуждестранен инвеститор ще дойде в държава, в която осигуровките един ден се намаляват, а на следващия се вдигат?

- Преди известно време казахте, че България има най-тежките условия за пенсиониране, но се оказва, че всеки втори у нас се пенсионира преди официалния срок - 60 години за жените и 63 години за мъжете.

- Нищо не налага увеличаването на стажа и възрастта за пенсиониране. ГЕРБ избраха възможно най-лесния начин, за да намалят дефицита в пенсионната система. Какво трябваше да направят - всички разходи, свързани със социалното подпомагане, като социалните пенсии за старост и за инвалидност, вдовешките добавки да излязат от системата на НОИ. Там трябва да останат само пенсиите на базата на осигурителния принос. Когато хората виждат, че никога няма да могат да се пенсионират с този все повече увеличаващ се осигурителен стаж, търсят вратичките в закона, за да се пенсионират.

- Не трябва ли по-драстични реформи за категорийните работници?

- Има хора, които работят в изключително тежки условия - като миньорите. Те не могат да бъдат слагани наравно с един чиновник например. Затова категориите труд трябва да останат, може би трябва да бъдат преразгледани, някои професии да бъдат извадени, но не може да се върви към премахване на категориите за пенсиониране.

- Военните и полицаите хем се пенсионират по-рано, хем държавата плаща осигуровките им. И в двата случая това става с парите на всички останали. Това хич не е социално, а БСП уж е социална партия.

- Трябва да се прави разлика между тези, които работят в администрацията на МВР и Министерството на отбраната, и тези, които са на терен. Много голям е спорът дали военни и полицаи сами да си плащат осигуровките. Но може да се получи така, че на държавата да й излезе по-скъпо вдигането на заплатите им с размера на осигуровките. Защото осигуровките се делят между работодателя, в случая държавата, и работника. Затова ние предлагаме в НОИ да останат само пенсиите на база на осигурителния стаж. Такава реформа чакаме от министър Тотю Младенов и ще застанем зад него, ако я направи.

- Това ми прилича на счетоводен трик - слагаме в голямата кошница на държавните разходи това, с което не можем да се справим. А накрая пак плащат всички.

- Една държава има социална политика. За нас в БСП е важно да се запази достойнството на хората. Затова за нас акцентът е здравеопазването и образованието. Живеем във време на глобализация, хората трябва да са образовани и здрави, да имат равен шанс да се конкурират на пазара на труда. Ако изпаднат от него, да могат да се преквалифицират и то безплатно, за да могат отново да се борят за своето място.

- Това са проблеми, натрупвани дълги години. Не може едно правителство за 3 години генерално да е объркало нещата.

- То ги обърка, защото отказа приемственост, защото зае позицията “Всичко започва от нас”.

- Моделът на пенсионна реформа, който вие начертахте, не дава отговор на въпроса как ще се плащат пенсии през 2025-2030 г., когато се пада т. нар. демографска дупка - основният стълб на заетите ще бъдат хората, родени през 90-те години, а тогава се родиха най-малко деца.

- А нима имаме политика за справяне с демографските проблеми? Какво направи ГЕРБ за младите майки - удължиха периода, върху който се изчисляват обезщетенията за майчинство и бременност, защото майките тежат на бюджета. За 2011 г. хазната печели от среднодневното обезщетение за една майка по 2 лв. наден! Същото важи и за политиката към малцинствата. Там има един голям резерв от хора, които могат да допринесат за осигурителната система.

Но това е дебат, с който една партия не може да се справи. Затова апелирам за надпартиен консенсус. Никой не говори и за проблема с бедността, а България е единствената държава, на която ЕК каза, че има проблем с бедността. Когато един млад човек завърши образованието си и не може да си намери работа, това не е само негов проблем. Това е проблем на обществото.

- Готвите ли се да оглавите БСП, г-н Стойнев? Според партийната клюка вие сте човекът, който Георги Първанов ще лансира за председател на партията на 48-ия конгрес през пролетта?

- Това са изцяло журналистически интерпретации! Моето име никъде не е споменавано.

- Журналистите не си измислят, чули са това от членове на Националния съвет на БСП.

- Конгресът е органът, който избира лидера на партията. БСП не е партия като ГЕРБ. Може би много бързо забравихте какво е това демокрация. В БСП нито един човек не може да посочи кой ще бъде следващият лидер. БСП не е ГЕРБ, където Бойко Борисов казва кой ще е кандидат за президент и кой за кмет на София. БСП представлява жив организъм от отделни независими местни структури, които ще обсъдят политиката на партията, ще номинират кандидата за лидер, но никой не може да влияе на делегатите на конгреса кого да изберат за лидер.

- Как от "човек на Станишев" - бяхте негов съветник, когато беше премиер, станяхте "човек на Първанов"?

- Не съм нито част от екипа на Станишев, нито от екипа на Първанов. Аз принадлежа на БСП. Партията в момента се нуждае от единство. БСП е единствената алтернатива на ГЕРБ, само БСП може да свали ГЕРБ от власт. Това, което иска партията, е двамата изключителни политици - г-н Станишев и г-н Първанов, да седнат на една маса и да очертаят бъдещите политики, които да изведат БСП отново на върха на политическата сцена.

- Подкрепяте ли идеята членовете и симпатизантите на БСП да изберат кой да бъде начело на партията чрез вътрешни избори?

- На конгреса трябва да има сблъсък на платформи и делегатите ще изберат кой ще бъде следващият лидер. Много е важно да се знае каква е визията на БСП за излизане от кризата, какво предлагаме на хората. Вътрешнопартийният избор е добра идея, но мисля, че няма да има време да се реализира.

[Вестник 24 часа](#)

✓ **Брюксел измисли критерии, по които още 50 г. ще сме рискови**

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1233190>

Непонятно ми е на какво се основава докладът на Европейската комисия за ранното предупреждение за икономически дисбаланси, оповестен във вторник.

Изключително странни са например критериите, според които държавите се разпределят в списъци.

Според мен такова нещо като незастрашени държави няма - всички са застрашени, всички страдат от кризата - коя повече, коя по малко. Примерно - Холандия повече от Германия, Полша повече от Холандия, Германия повече от Словения. Същото се отнася и за България.

От една страна, попадането на България в какъвто и да е било списък заедно с Франция, Великобритания, Швеция показва една изключително добра кондиция на българската икономика. От друга страна, странни са критериите, по които се извършва разпределението от т.нар. експерти. Затова аз се съмнявам в техните експертни качества и здрав разум. Как иначе би могло да се допусне подобно антилогично икономическо мислене от страна на тези, които работят в Брюксел за Европейската комисия и получават заплати от нашите пари? Тези господа са заложили едни критерии, според които България сигурно още 50 г. ще стои в списъци със застрашени държави.

Те изследват нещата в българската икономика на една база, с която отдавна нямаме нищо общо.

Да вземем наблюдението на работните заплати. Естествено, че ще имаме ръст 8 на сто средногодишно, след като България е най-бедната страна в Европа и най-бързо навакства нивото и на трудовите възнаграждения, и на цените спрямо другите държави.

По отношение на показателя дефицит в текущата сметка: глупостите на тема колко зле влияе този дефицит върху развитието на икономиката слушаме от представителите на Световната банка и Международния валутен фонд от 1997 г. до 2010 г. непрекъснато.

Нито едно от съзливите плашливи предупреждения на тези 2 институции не се сбъдват.

Не е вярно всичко, което се твърдеше, а именно че този дефицит показва слабост на икономиката.

Никаква слабост не показва, а означава, че в тази икономика се извършва огромен по размер и по съпоставка спрямо номиналната оценка на brutния вътрешен продукт на тази страна трансграничен пренос на капитали и доходи.

Но този пренос е временен. Господата дават парите в българските си дъщерни фирми, но само за да си ги приберат веднага и да си купят от собствените производители и други свързани с тях лица необходимите машини, оборотни средства, суровини, запаси.

Страните с високи чуждестранни инвестиции винаги имат огромен дефицит по текущата сметка. При екстремни ситуации той може да достигне и 12-15 процента, може да стигне и 100 процента от brutния вътрешен продукт, ако например страната е по-малка.

Упоритото повтаряне на подобни тези от страна на г-н Оли Рен според мен би трябвало да предизвика интерес у евродепутатите и те да се замислят при следващото изслушване на еврокомисари дали не трябва да търсят базова компетентност по ресорите, за които тези комисари ще отговарят.